

Egész évre	—	850
Félévre	—	460
Negyedévre	—	240
Egy hónapra	—	85
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 4 lel		
Bukarestben	—	5.—

Egy hónapra	—	ck 35.—
Egy szám	—	150

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség kiadó
hivatal és nyomda

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
S. Póp. (Brassai-utca) 10

Belföldi: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Külföldi: — 558

Kéziratok kizárólag a
szerkesztőséghez cím-
re kell. Kéziratokat nem
adjuk vissza.

1925 október 6 Kedd

Cluj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 228 szám

5686. Tisri 18

Locarno

A hívő természeteknek is nehéz ma már hinni a különböző nemzetközi konferenciák sikerében, vagy csak némileg eredményes voltában is. Nehéz hinni, mert a különböző konferenciák közül egyetlenegy sem volt még olyan, amelyik a békeszerződések igazságtalanságait gyökerében próbálta volna orvosolni. Legföllebb a nagyon is kirívó, nagyon is durva éleket próbálták a konferenciák lecsiszolni, több-kevesebb sikerrel. London és Genf után most Locarno következik, ahol a biztonsági paktumról fognak tárgyalni a nagyhatalmak és Németország megbízottai. Az, hogy biztonsági paktumról tárgyalnak, már a szó etimológiai értelmében is azt jelenti, hogy a biztonság ügye igen gyöngye lábbon áll az egész világon. S bár Locarno jelentőségét nem akarjuk lebecsülni, ösztönös kétségünk mégis azt igyekszik elhárítani velünk, hogy a biztonsági paktumról tárgyalás után sem fog sokkal jobban állani Európában, mint ma; nem fog jobban állani mindaddig, míg a békeszerződések igazságtalanságai gyökerükben nem orvosoltatnak. Ezeket az igazságtalanságokat pedig csakis a mai gazdasági konstelláció megszüntetésével lehet elérni, olyan gazdasági lehetőségek megteremtésével, melyek nem hatalmi tényezőkön épülnek fel, hanem gazdaság-földrajzi adottságokon, a kereskedelem szabadságának, a munka és termelés viszonyának kiegyensúlyozódottságán alapulnak. A locarnói konferencián pedig újra nem erről lesz szó. Ezért hat megtevéstés-képpen a különben jóhiszemű Painlevé azon kijelentése, hogy a locarnói konferencia célja az igazi béke helyreállítása, a két rajnamenti nagy népek: a németnek és a franciának kibékülése. Amíg Németországnak jóvátétel címén tovább kell fizetnie azokat a terheket, melyekkel egyáltalán nincs arányban mai termelőképessége s így fizetőképessége, amíg hatalmas iparához a szemet importálnia kell, — mert a Saar-medence még mindig a franciák kezén marad, — addig igazi békéről beszélni inkább hipokritaságot, mint komoly szándékot jelent.

A biztonsági paktum, melyet Franciaország Németországgal akar megkötöni, inkább lélektani és politikai jelentőségű, mint gazdasági. Kétségtelen, hogy ha sikerül tető alá hozni: ez bizonyos lélektani felszabadultsággal fog járni, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a két szomszédállam nyugodtabb viszonyok között foghat hozzá a gazdasági restaurációhoz, melyre mindkettőnek föltöbb nagy szüksége van. Jelentheti a garanciapaktum létrejötte azt is, hogy az európai hatalmi egyensúly mérlege ismét helyrebillen és azok az államok, melyek Franciaországban bizva törtettek egyre szélesebb hatalmi területek felé, mérsékelni fogják igényeiket és hatalmi ábrándok és nacionalista túlzások helyett a reális viszonyokkal számoló békéssébb politikai vizekre fognak evezni. Ebből a szempontból rendkívüli jelentőségűnek mutatkozik az a paktum, mellyel Németország Franciaország mai határait fogja garantálni.

A kulisszák mögött azonban — s a fontos események mindig a kulisszák mögött zajlanak — a biztonsági paktumnál sokkal eleve-nebbre tapintó probléma izgatja a kedélyeket. Ez a probléma: az orosz kérdés, azaz a szovjetkérdés. Most derül ki, hogy tulajdonképpen miért jött Európába Csicserin, az orosz külügyi népbiztos. Nem kisebb feladat miatt, mint az, hogy Németországot lebeszélje a garancia-paktumra vonatkozó tárgyalásokon való részvételről. Oroszország most Németországon keresztül akarja visszaadni azt a pofont, melyet az angol konzervatívoktól kapott és pedig azzal, hogy Németországot hatalmi és gazdasági érdekkörébe vonja, — minden bizonnyal jelentős koncessziók ígéretével megtevéstés ajánlatát —

lehetetlenné tegye Németország komoly közeledését Franciaországhoz és Angliához. Bizonyos, hogy míg egyfelől Csicserin intervenciója megerősíti Németország hatalmi súlyát a locarnói konferencián, — egyben meg is nehezíti helyzetét, mert ha — ami előrelátható — mégis a garanciapaktum mellé köti le magát, egy erős támasz lehetőségét veszíti el Oroszországban. Németország képviselői tehát meglehetősen dilemmatikus lelki állapotban ülnek le tárgyalni a locarnói zöld asztalok mellé. Amit nyerhetnek: a békés fejlődés lehetősége, a külpolitikai feszültségek megszűnése, sem érzékben, sem

előnyökben nincs teljes összhangzásban azzal a benső szabadsággal, melyet eddig Németország mintegy a jövődó ígéreteképpen minden megkötöttség nélkül a magáénak mondhatott.

Mégis és végül is: Locarno komoly állomása az európai pacifista törekvéseknek. Igaz, hogy egyelőre inkább a szándékok, mint a realitások határozzák meg jelentőségét. De a szándékok, minél őszintébben és minél gyakrabban hangoztatják őket, annál inkább közelednek a tettekhez, jelen esetben azokhoz a konkluziókhoz, melyeket lehet ma még elodáztatni, de meg nem valósítani őket: pusztulást jelent. (s. 1.)

A belügyminisztérium megnyerte a filmpört Zelea Codreanu hívei ellen

Szenvedélyes vita előzte meg a kereset visszautasítását

(Bucuresti-Bukraest, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Zelea Codreanu nemrégem lefolyt esküvőjéről tudvalevőleg filmfelvételek készültek, melyeket be akartak mutatni több moziban. A belügyminisztérium azonban a film előadási jogát betiltotta.

Zelea Codreanu hívei emiatt a belügyminisztérium ellen pört indítottak az iflvi törvényszéken. Az érdekes pört tegnap tárgyalta a törvényszék

Mihaileanu tanácsa és szenvedélyes vita után a keresetet elutasította. Az elutasítás két indokkal történt. Az egyik az, hogy a betiltást a kormányrendelet el, melynek intézkedését a bíróságnak nincsen jogában felülbírálni, a másik pedig az, hogy a film tulajdonjoga nincsen tisztázva és így a pör indítói nem a filmtulajdonos, hanem azon szereplő személyek, kiknek nincs joguk a betiltás miatt kártérítési pört indítani.

Merénylet készült a királyi család ellen

Ujabb letartóztatások a hotinmegyei összeesküvés ügyében

(Bucuresti-Bukraest, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hotinmegyei összeesküvés számai egyre nagybobbmértűeknek látszanak. A megindított vizsgálat során tegnap ujabb letartóztatásokat eszközöltek. Bebizonyosodott, hogy az összeesküvők a királyi család életére is akartak törni és ellenük merényletet terveztek. A merényleteket az október 11-iki jassii ünnepségekre tervezték, amikor is tudvalevőleg az ottani közigazgatási palota felavatása alkalmából a királyi család is odaérkezik.

Október 15-én nyílik meg a parlament

Maniu Gyula holnap Kolozsvárra érkezik, hogy a Magyar Párttal tárgyaljon. Küszöbön áll a nemzeti párt és parasztpárt megegyezése

(Cluj-Kolozsvár, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hivatalos lap tegnapi száma közli a királyi dekrétumot, mellyel a törvényhozó testületet mindkét házát október 15-re összehívták. A parlament közeli megnyitása különös érdekességet ad Dan Severnek, a nemzeti párt titkára által a minap tett nyilatkozatának, melyszerint Maniuek feladják régi állásfoglalásukat és hajlandók a kisebbségekkel is paktumot kötni a kormány elleni harca.

Dan Sever kijelentéseivel kapcsolatban a Rapid távirati iroda munkatársa felkereste a Magyar Párt elnökségét, ahol Deák Gyula főtitkártól a következő nyilatkozatot kapta:

— A legteljesebb megelégedéssel olvastuk Dan Sever főtitkár ur nyilatkozatát, melyet alkalmasnak találunk a két párt között meginduló tárgyalásokra. Sajnálom, hogy a nemzeti párt nem közvetlenül hozzám fordult ebben az ügyben, de ez csak formai hiba. A legsikeresebbnek azt tartanám, ha nemzeti párt egyik vezetőembere módot keresne arra, hogy a Magyar Párt valamelyik vezetőtagjával errevonatkozólag magánbeszélgetést folytatna, mely beszélgetés alapja volna a későbbi tárgyalásoknak. Egyébként szerdán délelőtt az elnöki tanács ülésén ez a konkrét formában jött nyilatkozat ponról-pontra megvitatás alá kerül.

Ezzel a nyilatkozattal a kezünkben elmentünk Dan Sever főtitkárhoz és kértük az ő ujábbi véleményét. Dan Sever erre a következőket mondotta:

— Végtelenül örvendek, hogy végre legalább idáig eljutottak a dolgok. Hiszem, hogy nincsen messze az, hogy a közvetlen tárgyalások megindulhatnak. Deák Gyula főtitkár nyilatkozatából azt látom, hogy a mi értesülésünk,

hogy a Magyar Párt a községi választásokra már anganzálva van, téves.

Holnap vagy holnapután Kolozsvárra érkezik Maniu Gyula és ekkor megtehetjük azokat a lépéseket, melyeket Deák főtitkár proponál. A Magyar Párt álláspontja a mi számunkra annál is inkább örvendetes, mert éppen a legutóbbi tárgyalásoknál, melyek a nemzeti párt és parasztpárt között folytak, szóba került az, hogy miképpen lehetne a két párt között létrejött kollaborációs platformot a magyarsággal kibővíteni. Kérem tehát a Magyar Pártot nevezze meg azt a tagját, akivel ezek a tárgyalások felvehetők.

— Egyben felhasználom az alkalmat és felhatalmazom, sőt felkérem Önt, cáfolja ezen híreket, mintha a parasztpárt és a nemzeti párt közötti tárgyalások a szakadás küszöbén állának. Nem igaz egy szó sem belőlük. Jöjjön létre szorosabb kapocs a két párt között kormányprogram szempontjából, ezt előzzék a tárgyalások. Ha ez nem sikerülne, csak természetes, hogy tovább is fenmarad a tavasszal létrejött platform.

Hír szerint Deák főtitkár ki fogja eszközölni, hogy Ugron István elnök találkozzék Maniu Gyulával.

Bukarest, október 5. Politikai körök szerint a nemzeti és parasztpárt közötti megegyezés küszöbön áll. Holnap lesz az utolsó tanácskozás a két párt vezetőemberei között.

— Sikerült helyreállítani a zsilvölgyi vasutvonalakat. Petrozsényből jelentik: A Zsil áradása által összerombolt vasuti töltéseket az új folyamán óriási erőfeszítés mellett sikerült helyreállítani. A forgalmat már átszállás nélkül lehet lebonyolítani.

A maggid levelei

Irja Kaczér Illés

Síköly a tengeren

Mint aki hetekig gyalogolt a sivatagban s valahol egy zöld foltocskát s a foltocskán egyetlen szál virágot talált — valahogy ilyen nekem a brit hajóskapitány s a német nő esete. Oly megható s oly egyedüli a kor tikkasztó sivatagában! Egy idejeműlt dal, nem a szerelemről, valamiről, ami a szerelemnél is több s aminek a szív szótárában gyengédség a neve. Abelard és Heloise, Pál és Virginia története ehhez képest önző lények önimádata és egymásimádása az önimádaton keresztül. Ezek végre is szeretni akarják egymást, örülni egymásnak, élvezni a szót, a hangot, a nem sugaras feivillanását és álmatag lehunyódását, a száj ígértét és felkínálkozását. De az angol kapitány harminc tengeri mérföldet rohant a hajójával, hogy egy ismeretlen asszonyon segítsen. És úgy segített rajta, hogy talán nem is látta. Átkiáltott a hajóhidról a szomszéd hajóra, át. Küldte a csomagocskát, vagy csak átdobta, szalutált és közbömbös viharedzett arcát a kormányos és a legénység felé fordította: fiúk, teljes gőzzel vissza! Hatvan perc s az óceán domborulatán lesiklott az angol hajó s már csak a kéménye bucsuzott a német kéménytől, amely a vízmeredek másik oldalán ügyelte a hullámok egykedvű játékját. A hajóorvos megnézte a lázmérőt. Három tizeddel kevesebbet mutatott.

Kár hogy a nevetek nem lehetett megtudni, így a történet hitelesebben hatna. De nevek nélkül még szebb. Nem Smith kapitány és Hildegard asszony esete: az ember örök dokumentuma, az örök emberi harmatos románca. A nevek reklámossá tennék az egészet s letörlnék a sivatagi virág hamvát. Így jobb. Ég és víz között történt kűnn a nagy óceánon. A német gőzösön megbetegszik egy asszony. Talán nem is asszony, de leány. Esetleg ifjasszony vagy anya. A hajóorvos megnézi, gyors receptet ír. A hajó gyógyszerháza visszaküldi a receptet: nincs meg az orvosság. Kifogyott s még nem lehetett újra beszerezni. A láz emelkedik, a part hat napnyira van. A hőmérő már negyvenéfelet mutat. Egy két óra múlva — rossz erre gondolni is. Utolsó kísérlet: a szikratávirtdász szétszór néhány halk csengő mondatot. Nem a halállal vívódó sokak parancsszerű sikoltását: S. O. S. — ez csak egyetlen veszendő lélek halk síkolya, ezért nem lehet mérföldek messzijében az óceánjáró monstrumokat megállítani. „Embentárs a vizen, halló. Ha a közelben volnál s az utad nem lenne sietős és volna a patikádban ezmegez a gyógyszer, segíthetnél egy halállal vívódó asszonyemberen“. Ilyenformán, halk és bizonytalan föltételes-módban. Ki hisz benne? Az idő drága, a szén sokba kerül, az óceánjárók percei meg vannak márve, senkise térhet ki az irányából egy semmiséget. S talán enélkül is meggyógyul az asszony. Az orvos tízpercenként rakatja a jegesborogatást a betegre. Az ápolónő elfordul és úgy imádkozik, hogy alig mozgatja a száját. Nincs remény.

Halló jövök — telegrafál a brit hajó kapitánya s a marconistiszt rohan a jó hírrel az orvoshoz. Harminc tengeri mérföldről fordult meg az angol s jön teljes gőzzel. Talán két óra múlva itt lesz. Az orvos rohan a digitálisszal. Feltárogatja az alédozó szívet. Az ápolónő frissen mozog, szinte vidáman. A beteg a láz dühén keresztül is meglátja, hogy egyszerre mintha más emberek volnának körülötte. S mintha csak most nyitották volna ki a kabinablakot (holott mindvégig nyitva volt), üde szél csapja meg forró homlokát. Valahogy nem lüktet úgy benne a betegség. Ami lüktet, egészen másut lüktet, valahol a víz alatt, tompán, távolin, de egyre erősebben. Ez nem a hajó larmája: idegen zaj, valami hasonló vízpaskolás és morgás. Jön az idegen hajó. Hallja ezt a beteg? Talán csak elkaptott egy szófoszlányt az ő hetvenöt százalékos öntudatlansága s most érzi mint valami halálosan édes hallucinációt, a kétség és a reménykedés messi szírnagyverését. De talán csakugyan hallja: a láztestcskék rászakadtak az idegközpontra, megnyitották a belső antennákat s a lélek rádió min-

dent fölvesz, akár az acélidegek szikra-embere, aki túl a távirófülkében s veszi a jelentéseket. Már csak másfélóra, márcsak hetven perc, harmincöt perc, — sietünk, mondja a német kapitány, mindjárt találkozunk.

Hajók ha találkoznak, mi van benne különös? Két zászló köszönti egymást. Itt kétszeresen is emberi a zászlónyelv: a német lobogó és az angol lobogó egymásnak hajol. Tegnap még vért és halált jelentett. A német a víz alól emelte ki a színeit, miután gyilkos torpedóit ellötte. S az angol, ha meglátta a dühítő színeket, megszóllaltatta öldöklő gépeit. Tűzhálát, vízhalált, százak vergődését és pusztulását hozta a véletlen vagy keresett találkozás. De ahogy most köszöntik egymást... csitt egy asszony hánykolódik forró vánkosain... az emberi szolidaritás lobog itt egymásfelé. S ahogy bucsuznak: testvérek a roppant óceánon. Farewell! Grüss Gott! Látjuk még egymást?

Az angol hajó már rég eldohogott, de a német gőzös tele van vele, mint egy trópusi illattal. A beteg asszony felül az ágyán, csend, minden az angolról beszél. Ki volt ez az idegen, ez az új angolról beszél. Ki volt ez az idegen, ez az új Bayard, ez a félelem- és gáncsnélküli lovag? Negyednap kését kell majd bejegyezni a hajónaplóba, mivel fogja igazolni magát? Viharral? Jéghegygel? Kazánhibával? Vagy be fogja mondani a gazdáinak: egy asszony viaskodott egy idegen hajón a halálos betegséggel és én orvosságot vittem neki. Talán rosszolni fogják a gazdái, talán levonják

Uj emberirtásra készül a Cankov-kormány

A bolgár politikai elitéltek felhívása az emberi jogok ligájához

(Páris, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Emberi Jogok Ligájának párisi központjához a szófiai politikai üldözöttektől felhívás érkezett, melyben kétségbeesett szavakkal jelentik be, hogy a Cankov-kormány és a vele szövetséges katonai és fascista-ligák új politikai tömeggyilkosságra készülnek. A felhívás szerint a Cankov-kormány már össze is állította azoknak névsorát, akiket ki akar végeztetni. A listán munkások és parasztok nevei szerepelnek tömegesen, főleg azok, akik jelenleg is letartóztatásban vannak, vagy a vészbiróságok által halálra vannak ítélve. A felhívás szerint a kor-

a béréből, mert a pénz emberei nem szeretik az elágyuló romantikát. Bár lehet, hogy megdicsérik. De de akár feddik, akár jutalmazák, övé a nagy aranyérem, amit a belső én osztogat és az eljövendő és az az elmulhatatlan ember, aki újraértékeli a hőselekek fogalmát.

És övé egy asszony szerelme a sirig. Szerelem? Egy lélek vonzódása, égi vonzalom az ismeretlen soslátott, de élő valaki iránt, aki maradék nélkül betölti a férfi fogalmát. A középkori lovag imádtá így a napkeleti királykisasszonyt, akit sobase látott, de aki szép, zemes, gyengéd és tökéletes, maga az abszolút Nő, akiért (rdemes egy életet átköborolni, hátha találkozik vele az ember.

Gyengédség? Lélek violája, fantázia-virág. Pílanatok alatt csirázik és nyit, mint a mangócsoda. Az angol kapitányban a szikraüzenet bontotta ki s már nem tudta mi a tévova. Volt egy szerelme valaha, aki elsorvad halálos betegségben? Vagy egy kishuga? Vagy az anyját látta, amint rámosolyog a halálos ágyról? Vagy az asszonyát, akit Dublinban hagyott vagy Manchesterben, aki csupa jókedv és egészséggel, de hat hete nem látta, istenem csak nem történt valami baja? Esetleg a gyerekeire gondolt, a kislány, a kicsi Lisbeth vagy Annabel torokgyulladásos volt, amikor elment. Idővesztés? Szénvesztés? Ki bajlódik ilyesmivel! Egy lélek vár megváltást, egy beteg hűsítést, néhány gramnyi port — gépész ur befűteni a pótkazán alá, teljes gőzzel vissza délkeletnek!

mány a gyilkosságokat a börtönökben, tehát a nyilvánosság kizárásával akarja véghezvinni.

Miután ehhez a pokoli művelethez a kormány már nem tartja elég megbízhatóknak a régi börtönőröket, a fogházakban megkezdtek az örök kicserélését. A börtönőrök helyét fokozatosan a kormány felbérelt emberei foglalták el. Allítólag ezeknek a feladata lesz a foglyok legyilkolása. A felhívás beszámol arról, hogy Várnában a fegyőröket helyettesítő fascisták már három foglyot agyonlőttek. A kivégzéseket különböző ürügyek, úgy szokási kísérlet, lázadás, stb. címén akarják végrehajtani.

A királyi család a temesvári kiállításon

Sorozatos ünnepségek a vendégek tiszteletére

(Timisoara-Temesvár, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap délelőtt megnyitott a temesvári állatkiállítás. A kiállításra és a királyi vendégek fogadtatására már napokkal ezelőtt nagy előkészületeket tettek.

A királyi vonat tegnap délelőtt 9 óra 35 perckor érkezett be a józsefvárosi pályaudvarra. Georgievics Lucian polgármester üdvözölte elsőnek Öfelségeiket, akiknek kenyeret és söt nyujtott át ősi szokáshoz híven. A király válaszában kijelentette, hogy örömmel jött Temesvárra, mert nem tudta elfelejteni azt a kedves fogadtatást, melyben az első látogatás alkalmával, tavaly márciusban részesítették.

A városházán ünnepélyes recepció volt. A polgármester sorra mutatta be a város előkelőségeit és a különböző felekezetek képviselőit. Innen a király, a királyné, Károly trónörökös és Elena hercegnő Temesvár hatodik kerületébe, Mehalába ment, ahol az ott felállítandó görögkeleti katedrális alapkövét tették le ünnepélyes keretek között Comsa aradi püspök celebrálásával.

Tizenegyórakor érkezett meg a királyi család az állatkiállításra. Alexandru Constantinescu földmivelésügyi miniszter ünnepélyes szavakkal köszöntö meg Öfelségeiket, hogy megjelenésükkel emelték a kiállítás súlyát. Az üdvözlésre a király válaszolt és ünnepélyesen megnyitottanak nyilvánította a kiállítást.

Ezután a királyi vendégek megtekintették a kiállítást. Mintegy háromnegyed óra hosszat tartózkodtak a kiállításon és minden kiállítóhoz volt néhány szavuk. A király beszélt németül, franciául

és magyarul is a kiállítókkal. A trónörökösnek különösen megtetszett gróf Karácsonyi Jenő kiállított két fehér lova, melyet százezer lejért meg is vásárolt.

Délután félkettőig a királyi család a prefekturán pihent. Félkettőkor bankett volt a tisztikaszinóban, melyen száz meghívott vendég vett részt.

Bankett után a király osztotta ki a díjakat a nyerteseknek, mely után a sporttelepre mentek, ahol megtekintették a királyi pár tiszteletére rendezett sportünnepségeket.

A trónörökös már négyórakor a pályán volt és az összes számokat végigtekintette. A király csak hatkor jött és félhétig volt a sporttelepen. A sportünnepségek során mintegy kétezer sportoló vonult fel sport dresszben. Bemutatták a sport minden ágát. A királyi család a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott a látottak felett. Hét órakor a királyi különvonattal a felséges vendégek elutaztak Temesvárról.

Ingen
küldök egy próbdoboz
PODOL-t,
hogy meggyőződjék mindenki, melyik a legjobb lábapoló szer.
Készíti:
Csanda Endre gyógyszerész Oradea-Mare.

Kristály kelme-festő, vegytisztító és gőzmosó-gyár Cluj
Szövedgyárak és kereskedők figyelmébe!
Festünk színtartóan bármilyen színre pamut, gyapju és műselyem fonalat. Fonalféhités. Kereskedőknek adjusztálva.
Nagybani festésnél árengedmény!
Telefon 500

Nem lé

(Cluj-Kolozsva tudósítójától.) Kolozsvár meretes, legutóbb nyér maximális 11 lejben állapítottást azonban a p egésében, hanem kenyér árát ne hagyják meg az lást. A pékek e hogy a mult hó estek, tehát egy nyérnek az egy adatokkal bizony mellett ráfizetne

A tanács ez és nem vette fel velését sem, holiszt árát, ugyancsak nem süthet ez a határozata alapszik. A tan

100 kgr. liszt
" " liszt
" " ken

tehát kerestek bruttó 400 lejű való, mert a hé

100 kgr. liszt
ken
kilo
öss
100 kgr. liszt

vagyis ezt a 10 vagy 100 kgr. vesszük azokat sel járnak (fűté dij, stb.) a pék koltnak látszik, és egyben jelle tához azután is egyszerű számt A határozat ell éltek és memo kedelemügyi között kimutat váron és Arad 12 lejbe kerül.

E kérdéssel kek szövetezek sorok közlésére

A kolozsva hó 4-iki szám szüntetik a ke meg, amellyel sorok közlését

Nem igaz, tették volna, igaz, hogy a sára még az a magas áron n tek volna le. százalékos has felül. Ilyen állési viszonyok magas haszon szonyok közöt

Ellenben i rek kénytelen kesítő szövetk

Jön

Nagy m szombat a mar

Nem lépnek sztrájkba a kolozsvári kenyérsütők Amikor a városi tanács szerint 2x2 három is lehet

(Cluj-Kolozsvár, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár város tanácsa, mint ismeretes, legutóbbi ármegállapító ülésén a kenyér maximálás árát minőség szerint 9, 10 és 11 lejben állapította meg. Ezt az ármegállapítást azonban a pékek nem fogadták el teljes egészében, hanem kérték, hogy a félbarna kenyér árát ne 10 lejben állapítsák meg, hanem hagyják meg az előző havi 11 lejes maximumát. A pékek ezt a kérésüket azzal indokolták, hogy a múlt hónap folyamán a lisztárak nem estek, tehát egyáltalában nem indokolt a kenyérnek az egylejes árcsökkenése sem. Számadataival bizonyították, hogy emellett az ár mellett ráfizetnek a sütésre.

Az új egyszeregy...

A tanács ezt a kérést azonban elutasította és nem vette figyelembe a pékeknek azt az érvelését sem, hogy ha 13 lejben maximálják a liszt árát, ugyanaból a lisztből tisztejes kenyeret nem süthetnek. Érdekes, hogy a tanácsnak ez a határozata egy egyszerű számítási hibán alapszik. A tanács ugyanis így kalkulált:

100 kgr. lisztnek az ára	1300 lej
" " lisztnél van 40 kgr. kenyértöbblet, á 10 lej	400 "
Összesen: 1700 lej	

tehát kerestek 100 kgr. kenyérliszt felsütésénél bruttó 400 lejt. A tévedés itt egészen nyilvánvaló, mert a helyes számítás a következő:

100 kgr. lisztből lesz 140 kgr. kenyér, melyért kap kilógramonként 10 lejt;	
összesen:	1400 lej
100 kgr. liszt ára	1300 "
marad 100 lej	

vagyis ezt a 100 lejt kapják a pékek azért, hogy 100 kgr. lisztet felsütnek. Ha figyelembe vesszük azokat a költségeket, amelyek a sütéssel járnak (fűtés, élesztő, só, szállítás, munkadíj, stb.) a pékek kívánsága vitán felül indokoltnak látszik. A dolog pikantériájára tartozik és egyben jellemző a tanácsra, hogy határozatahoz azután is ragaszkodott, miután arról az egyszerű számtani tévedésről felvilágosították. A határozat ellen az érdekeltek felebbzesséssel éltek és memorandumot terjesztettek a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben többek között kimutatják, hogy Nagyváradon, Temesváron és Aradon ugyanez a minőségű kenyér 12 lejbe kerül.

Cafolnak a pékek

E kérdéssel kapcsolatosan egyébként a pékek szövetkezete felkért bennünket az alábbi sorok közlésére:

A kolozsvári „Ujság” című napilap folyó hó 4-iki számában „A kolozsvári pékek beszüntetik a kenyérsütést” cím alatt cikk jelent meg, amellyel kapcsolatosan kérjük az alábbi sorok közlését:

Nem igaz, hogy a kolozsvári pékek kijelentették volna, hogy beszüntetik a sütést. Nem igaz, hogy a pékek lisztzükségletük biztosítására még az aratási szezon elején meglehetősen magas áron nagyobb lisztmennyiségeket kötöttek volna le. Nem igaz, hogy a pékek 40-50 százalékos haszonra dolgoznak a készkiadásokon felül. Ilyen állítás a való tényállás és a termelési viszonyok nem ismerésén alapul. Ilyen magas haszon mellett a jelenlegi gazdasági viszonyok között egyetlen iparág sem dolgozhat.

Ellenben igaz, hogy a kolozsvári pékmesterek kénytelenek voltak anyagbeszerző és értékesítő szövetkezetet létesíteni, hogy megszűn-

tessék a fogyasztóközönség érdekében is azt a monopoljellegű helyzetet, amely a lisztkereskedőknek lehetővé tette, hogy tetszésük szerint állapíthassák meg a lisztárakat.

Igaz, hogy a pékek szövetkezete működésének hatása alatt Kolozsváron a kenyérek lényegesen estek. Igaz, hogy az új kenyérek megállapításánál a városi tanács nem hallgatta meg a pékek képviselőit és a lisztkereskedők

Vulkánszerű nyersolajkitörések veszélyeztetik Moreni vidékét

Kilakoltattak egy egész falut. A lakosság körében nagy az isgalom

(Bucuresti-Bukarest, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A pleasa-merenii szonda közelében, melyet csak nem régen oltottak el, újabb szonda tört ki. Az erupció sokkal hevesebb az előzőnél. A szonda Stavrepeles községben van és rendkívül sok lakóházzal van körülvéve. A szondából lavinaszerűen ömlik ki a petróleum és veszélyezteti a környékbeli házakat. Különösen nagy a veszély, mert egy eldobott cigarettavéggel vagy egy gyufával lángba lehetne borítani az egész környéket. Épen ezért a szondatulajdonos társaság a hatóságok közreműködését kérte és így ma az egész környéket csendőrök veszik körül. Több száz munkás dolgozik a preventív intézkedések végrehajtá-

delegátusának véleménye alapján maximálta az árakat. Igaz, hogy a városi tanács a pékek határozott kívánságára sem rendelte el a próbasütést, amely alkalommal meggyőződést szerezhetne a maximális ár tarthatatlanságáról.

Végül igaz, hogy a pékek a teljes szabadversenyt kívánják, amely az idejét mult maximum helyett, közmegelegedésre alakítaná ki az árakat. A pékek nem kérték az árak fel-emelését, hanem csak a régi árak érvényben tartását, miután a lisztárak nem lettek olcsóbbak és a piaci lisztárak eddig is azok voltak, ahogyan a legújabb maximum történt.

sán. Különböző új tartályokat állítanak fel és nagyszámu pompával igyekeznek a szonda tartalmát kiszivattyúzni.

A kitörések óriási lármával történnek és ezért a lakosság körében nagy az izgatottság. A veszélyezett házakat kilakoltatták. Az állami jövedékraktárakba is behatolt a folyadék és ott hatalmas károkat okozott. Újabb jelentés szerint a 29-es számú szonda egyre nagyobb mennyiségű petróleum-féléket önt ki magából. Naponként 300 vagonra tehető a kiömlő olaj.

Általános a vélemény, hogy csak a hiányos felszerelések miatt fordulhatnak elő ilyen szondakitörések.

Megkezdődött a locarnoi konferencia

A szovjet megbízottja egy szomszédos kis faluból figyeli a tárgyalásokat. Váratlanul angol vezérkari tiszteket rendeltek ki a fion és a litván hadseregekhez

(Locarno, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A külügyminiszterek értekezlete ma délelőtt 11 órakor ünnepélyes keretek között megkezdődött. A megjelentek között ott látjuk Chamberlain angol minisztert és Tyrel államtitkárát, Briand francia minisztert és Berthelot államtitkárát, Stresemann német külügyminisztert, Luther kancellárt és Schubert külügyi államtitkárát. Belgium delegációját Vandervelde képviseli. Ide várják Benes csehszlovák és Skrzynski lengyel külügyminisztereket, akik azonban tartózkodni fognak a nyugati biztonsági paktum tárgyalásaitól. Az üléseken az egyes országok delegációinak vezetői valószínűleg alfabetikus sorrendben fognak elnökölni. Az első elnök Luther lesz. A hangulat nem teljesen kielégítő. Chamberlain nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy rendkívül kínos és kényes kérdések kerülnek szóba a konferencián, amelyekről nem vár tulokat. A párisi szovjetkövettség titkára ma egy Locarno melletti kis községbe, Pallanzába érkezett, ahonnan figyelni fogja a külügyminiszterek értekezletét. A mai ülés megkezdése előtt a német kiküldöttek fogadták a sajtó képviselőit. Luther cáfolta azt a hírt, mintha Németország megváltoztatta volna eddigi politikáját és kizárólag nyugati orientációt követ. A kancellár hangsúlyozta, hogy Németország keleti és nyugati szomszédaival egyaránt jóviszonyban akar élni.

(Berlin, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Csicserin, orosz külügyi népbiztos közvetlenül Locarnoba való elutazása előtt fogadta a német sajtó képviselőit, akik előtt a következő rendkívül érdekes kijelentéseket tette:

— Minden jel arra mutat, hogy Anglia végleg körül akarja keríteni Oroszországot. Katonai téren már is megkezdte errevonatkozó tevékenységét azzal, hogy Finnországba és Lettországba angol tiszteket küldött, akik az ottani hadseregek vezetését teljesen a kezükbe vették. Kereskedelmi téren abból következtetjük a bekerítés tervét, hogy a londoni bankárok a legutóbbi napokban megtagadták tőlünk azt a hitelt, amelyet különböző szövögyári be rendezések vásárlása céljából igénybe akartunk venni. Az a mód továbbá, ahogyan Chamberlain tárgyal Rakovszkyval, szintén azt mutatja, hogy Anglia megkezdte hatalmas szovjetellenes offenzíváját. Politikai téren azzal mutatja ezt ki, hogy a most összeülő locarnói konferencián megkísérli, hogy Németországot a rapallói vonaltól eltérítse és magához ragadja. Anglia két ponton gyakorolhat kényszert a német kormányra. Ez a két pont a népszövetségi szer-

ződés 16. és 17-ik szakasza, amelyek arról szólanak, hogy

az antantcsapatok, egy szovjetellenes támadás esetén, bármelyik pillanatban átvonulhatnak Németország földjén.

Én azonban még mindig kételkedem abban, hogy a locarnói konferencia meghozná a kívánt eredményt. Németország tudatára kell, hogy ébredjen annak, milyen nagy kockázattal járna ez a lépése. Anglia ismét felvette világdiktatori pozícióját és nem kétséges, hogy az önérzetes Németország nagyon fájdalmas körülmények között hajtaná fejét Nagybritannia igájába.

Csicserin ezután rámutatott a most készülő német-orosz kereskedelmi szerződésre, amely szöveg ellentéte a locarnói eszméknek és szintén azt a reményt kelti, hogy

Németország szívesebben hajlik Moszkva, mint London felé.

A napokban másodszor is elindul Oroszországba az a német delegáció, amely a kereskedelmi szerződést előkészíti és minden jel arra mutat, hogy a szerződést a legrövidebb időn belül alá is írják. Oroszország a legkülönbözőbb utakon

Jön!

Nagy megnyitó előadás
szombaton, okt. 10-én,
a marhavásártéren.

Jön!

Mossa 1567

Kludsky

európai Barnum & Bailey

Európa legnagyobb utazó cirkusza.
300 személy, 400 vadállat, 100 drb. fajlé, 20 elefánt, 100 majom, 40 oroszlán és tigris, 100 saját vagon, 6000 személy befogadó képesség, 3 manège stb.

Jön!

Nagy megnyitó előadás
szombaton, okt. 10-én,
a marhavásártéren.

Jön!

Cluj

Telefon

500

siet segítségére a német kereskedelemnek. A szerződés tartalmazni fog egy fióknitási, hajózási, közlekedési, adóegyezményi, iparvédelmi

klauzulát, kereskedelmi döntőbíráskodást, konzuli jogot, örökösödési biztosítékot és ezenkívül minden tételre kiterjedő jogvédelmet.

Botrányosan félbeszakadt a tatarbunari lázadás monstrepörének tárgyalása

A bíróság elnöke terrorral vádolja az ügyészt. A királyi hadbiztos jelentést tett a hadtestparancsnokságnak

(Bukarest, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A tatarbunari per tegnapi tárgyalásán a királyi hadbiztos-ügyész és a tárgyalást vezető elnök között feltűnően kínos incidens játszódott le, melynek következtében a tárgyalást fel kellett függeszteni.

Az incidensről a következőket jelentik:

Az elnök már több ízben figyelmeztette az ügyészt, hogy a kérdések feltevésénél ne terrorizálja a vádlottakat és hagyja őket beszélni. A tegnapi tárgyaláson a következő szavakkal fordult az ügyészhez:

— Tegye fel a kérdéseket emberiesen (puncti intrabarile omeneste) ügyész ur!

Ügyész: Nem értem ezt a szót, hogy emberiesen (omeneste). A jogban nem használatos. Ezentul egyetlen kérdést sem tesz fel.

Elnök: Vegye ezeket a szavakat jegyzőkönyvbe jegyző ur.

Ügyész: Kérem, elnök ur, függessze fel a

tárgyalást, megyek most azonnal, hogy jelentést tegyek az esetről a hadseregpáncsnoknak.

Elnök: Ne heveskedjék. Azt kértem Öntől, hogy ne terrorizálja a vádlottakat.

Ügyész: Nemesak Ön vezeti a tárgyalást, hanem az Ön mellett ülő bíró urak is.

Elnök: Igaz, de az én autorizációmmal.

Ügyész: A vád képviselőit sérelem érte. A védő urak sokkal jobb bánásmódban részesülnek, mi mi. Kérem még egyszer függesszék fel a tárgyalást.

Ilyen atmoszférában megy tovább a párbeszéd. Végül is az elnök feláll, visszapillantást vet az incidensre és utasítja a jegyzőket, hogy szavait vegyék jegyzőkönyvbe. Az elnök elmondja az incidens történetét, az ügyész több ízben közbevág, az incidensnek az vet véget, hogy az elnök felfüggeszti a tárgyalást. Az ügyész egyenesen a hadtestparancsnokságra ment, ahol jelentést tett az esetről.

Uj körrendelet a hétosztályu elemi iskolákról

Nagyobbszámu tanerőt és külön leány- és fiúoktatást követelnek a kisebbektől

(Cluj-Kolozsvár, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az elemi iskolai törvény beiktatása nyomán — amint arról többször hírt adtunk, — egyes zsidó hitközségek megkezdték hét osztályra kiépíteni elemi iskoláikat, jóllehet a törvény egyelőre csak az állami iskolák számára írja elő, hogy az ötödik osztályt életbe kell léptetni. A törvény egyes kérdéseket tisztázatlanul hagy, így többek között világosan nem szabályozza, hogy milyen képesítésű tanerők taníthatnak a felső tagozatban, csupán egy helyen van erre utalás a törvényben, amikor jelzi, hogy a felső osztályban oktató tanítók számára egyéves kurzust szerveznek, amit a tanítóknak kötelezőleg el kell végezniük.

Ezt a kurzust még nem szervezték meg, áthelyezések azonban már történtek. Főleg kisebbségi tanerőket helyeztek át középiskoláktól az elemi iskolák felsőbb tagozatai tanítására. Igaz ugyan, hogy meghagyták őket régi fizetési állományukban, új beosztásuk mégis lefokozást jelent.

A kolozsvári tanügyi inspektorátus tegnap küldte ki 146. számú körrendeletét a kisebbségi iskolákhoz. Ez rendelet valamelyest szabályozza a tanerők kérdését a hétosztályu elemi iskolákban. Elrendeli, hogy a hétosztályu elemi iskola felső tagozatán a román nyelvet, Románia földrajzát, a román történelmet és az alkotmányt egyelőre, a kurzus megindításáig legalább is középiskolai tanerőknek kell tanítaniuk. Együttal — biztos forrásból szerzett értesülésünk szerint — az a rendelkezés is életbelép, amely szerint a felső tagozatban a leányok és fiúk együtt való tanítását nem fogják engedélyezni. Ez a két rendelkezés új tanerők alkalmazását és új tantermeket követel, ami olyan megterhelést jelent az iskolafentartó közületeknek, hogy azt csak a nagyon gazdag hitközségek engedhetnék meg maguknak. A kisebbségekre részére szinte lehetlenné teszik az egyébként nagyon kívánatos felső tagozatok kiépítését, ami különösen a szegényebb néposztály számára lenne fontos, zsidóknak pedig elsősorban vallási szempontok miatt. Mert ha az iskolafentartó hitközség képtelen a három felső osztályt fenntartani, a gyermekek akkor az állami iskolákban tartoznak folytatni tanulmányaikat és ebben az esetben ki vannak téve a szombati iráskényszernek.

Az elemi iskolai törvény kimondja, hogy a népiskola felső tagozatát eredménnyel végző tanulók megfelelő felvételi vizsga eredményes letétele után átléphetnek a középiskola megfe-

lelő osztályába. Sajnos, a törvény a felvételi vizsga anyagáról nem intézkedik, csupán annyit mond, hogy a középiskoláknak meg fogja küldeni a felvételi vizsgára vonatkozó utasítást. Ezt az utasítást a mai napig sem adták ki, miáltal az a lehetetlen helyzet állott elő, hogy egy zsidó népiskola, — amely kiépítette a felső tagozatokat — hetedik osztályát végzett növendékeit a liceum nem akarta felvenni a negyedik osztályba. Itt még a régi, érvényét veszített rossz népiskolai törvényt alkalmazzák, amely nem engedi meg a népiskolák felsőbb osztályából a középiskolába való áttérést.

Ha művészi kivitelű in-, vas- vagy réz-

butort, zongorát

akar venni, ne sajnálja az utat **Marosvásárhelyre** és tekintse **SZÉKELY ÉS RÉTI**

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermék, asztalosok furnázás-készítései legolcsóbban itt szerezhetik be

Bijou

essenciából készítse **kölni vizét** 24 illatban kapható **1 üv. 55 lei.** Készítése: gyors, olcsó, tiszta.

★
Főraktár: Rózsa M.
„ROYAL”
drogéria, Cluj, Piata Unirii 24.

— Az erdélyrészi zsidó árvagondozó kolozsvári helyi csoportja október hetedikén délután hat órakor tartja évi rendes közgyűlését a Ferdinand király uti zsidó iskola nagytermében. A helyi csoport elnöksége ezuttal is meghívja a helyi csoport tagjait. Targysorozat: elnöki megnyitó, tartja dr. Leitner Fülöp Titkári beszámoló, pénztári jelentés és határozat a felmentvényre, delegátusok megválasztása az országos konferenciára.

* **Biztosítsuk életünket és vagyónkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nél. Képviselet az ország minden helységében.**

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemcs erdélyi és bánáagi zsidóság napilapja
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felolós szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Kedd

5686. Tisri 18.
Chol hamoed 2.
1925. október 6.

— Felhívás az erdélyi négyesületekhez. A kolozsvári négyesületek ideiglenes intézőbizottsága felhívja mindazokat a kisebbségi négyesületeket, amelyek a Cantacuzinó hercegnő által kezdeményezett nökongresszuson magukat képviselni óhajtják, hogy lehetőleg huszonegy órán belül, esetleg táviratban szíveskedjenek tudatni az egyesület címét, az egyesület elnökjének nevét és címét és a kiküldötték neveit, akik az egyesületet a kongresszuson képviselnék. A kolozsvári ideiglenes bizottság címe: Szociális Missziótársulat. Főter. Plébánia épület.

— Ma döntenek a gabonailletékek leszállítása felől. Bukarestből jelentik: Ma délután 5 órára összehívták a legfőbb gazdasági tanácsot, hogy a kiviteli illetékek leszállítása ügyében határozzanak. Ezzel kapcsolatban Bratianu Vintila pénzügyminiszter, Alexandru Constantinescu földművelésügyi és Tancred Constantinescu kereskedelemügyi miniszterek között ma délelőtt hosszabb megbeszélések folytak. A gazdasági tanács ülésén résztvesz a hadügy és munkaügyminisztérium kiküldöttje is, hogy beszámoljanak arról, hogy a katonaság élelemmel való ellátása biztosítva van és hogy a vidéki szövetkezetek vetőmag-szükséglettel el vannak-e megfelelően látva. Tancred Constantinescu kijelentette, hogy a gazdasági válság semmiesetre sem a kiviteli illetékek magassága miatt van, ez véleménye szerint spekulációnak a folyamánya. Ennek ellenére ajánlani fogom a gazdasági bizottság ülésén a zab, árpa és kukorica kiviteli illetékének leszállítását. A buza illetékének leszállításáról egyelőre szó sem lehet, mert nem tudjuk mennyire vannak fedezve a bel-földi szükségletek. Anghelescu kereskedelemügyi államtitkár a kiviteli illetékek leszállítása mellett nyilatkozott, míg Georgiu pénzügyi államtitkár viszont ellene foglalt állást. Bratianu Vintila pénzügyminiszter hír szerint szintén mindent el fog követni, hogy a leszállítást megakadályozza.

— 100 millió lejt oszt szét a jóvátételi bizottság a tisztviselők között. Bukarestből jelentik: A legfőbb jóvátételi bizottság ma délelőtt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az előirányzott 250 millióból 100 millió lejt azon kárt szenvedett tisztviselők között osztanak szét, akik 1916-ban az állam szolgálatában állottak és még ma is ott vannak. A fennmaradó összeget a hadizónákban elpusztított iskolák helyreállítására és az ottani lakosság kártalanítására fogják fordítani.

— Festetics Rudolf nyomorba jutott Amerikában. Newyorkból írják: Az Afrika-utazó Festetics Rudolf, ezidőszent Newyorkban élő magyar gróf, pert indított a Carden and Herb cég ellen hatvanháromezer dollár erejéig. A gróf elmondja keresetében, hogy a háboru előtt hét osztrák hajót adott el a cég utján az amerikai kormányoknak. A hajók eladási ára 7,529,093 dollárt tett ki s Festetics negyvenezer dollárt kapott jutalékképpen azzal a megállapodással, hogy a jutalék többi részét a háboru után fizetik meg neki. A kormányt képviselő cég egy százyolevanezer-dolláros csekket tett le a jutalék fedezésére, ezt a csekket azonban felszabadították. A gróf feljelentése szerint a felszabadítást megengedő aláírást hamis

uton szerzetők kötéssel adta hetvenháromez megfizetik. Fe gényes házban orvos perelte Festetics a tá kezelési költs krajárja sine

— Buda párt négy Kossuth-párt dezni, amit rendőrség in gyűlést azért olyanok is sz ben magas á párt vezetőse felebbezte a

— A Zs foglалása a Zsidó Nemze kező kommü Szövetségé állapította m fiókja ügyéb azok befejez hívtak egyb A kisintézőb a tárgyalásol tel szemben vánossággal

— Eljegyze We értesítés helye

— Leng tyás védeli Mátyás felkér viselőt az ism az összesküv togadta és m folytatott véd

— Szov ben. Milanóv vizeken való hadiflotta. A orosz hadihajó kosság szivély geréseket. A nem bolsvist

— Köz és Svájc kö és Svájce köz rint közvetle állam vasutai

— Nagy ban. Oteper negyméteres Az utasok v lyosabb sebe ismert fővár

— Baco a romániai A közoktatá rium utján ségeket, hog egyetemekke hogy ne veg zett diákokat reatusi vizsg

— Vége nlsz versen fejeződött a niszversenve. és a benevez állapítható ve soig érdekes, minden széps kedő volt.

Radó Ernő, cell versenyb László versen lanul nagysz rendezése és verseny a kö egyes hand. 2. Straub J. A kitűnő Ba ütötte el az zéstől. Női 6:2—6:2 ará ellen. 3. Ková

Halló 877! Unió gőzmosó!

Kérem, küldjék lakásomra azonnal gyűjtőautójukat és szállítsák el a tisztítandó ruhaneműt.

Halló 877!

48 ór

uton szerezték meg tőle, mert ő csak azzal a kikötéssel adta meg aláírását, hogy a neki még járó hetvenháromezer dollárt a háboru után nyomban megfizetik. Festetics gróf Brooklynban él egy szegényes házában csaknem nyomorban. Legutóbb egy orvos perelte be száztövendolláros számla miatt. Festetics a tárgyaláson kijelentette, hogy az orvos kezelési költségét nem fizetheti meg, mert egy krajcárja sincsen.

Budapestben betiltották a Kossuth-párt népgyűlését. Budapestről jelentik: A Kossuth-párt vasárnap népgyűlést akart rendezni, amit a rendőrség nem engedélyezett. A rendőrség indokolásában azt mondja, hogy a gyűlés azért tiltotta be, mert a szónokok közt olyanok is szerepelnek, akik a forradalmi időkben magas állásokat töltöttek be. A Kossuth-párt vezetősége a főkapitányi határozatot megfeleltette a belügyminiszterhez.

A Zsidó Nemzeti Szövetség állásfoglalása az Uniunea ügyében. Az erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség hétfőn este a következő kommunikét adta ki: A Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottsága meglepetéssel állapította meg, hogy az Uniunea kolozsvári fiókjá ügyében folytatott tárgyalásai közben, azok befejezése előtt, a kezdeményezők gyűlést hívtak egybe és azon választmányt alakítottak. A kisintézőbizottság miután ezen tény nyilván a tárgyalások felbeszakítását jelenti, e helyzetet szemben holnap foglal állást és azt a nyilvánossággal is közölni fogja.

Eljegyzés. Guttman Jenő Tg-Mures eljegyezte Weisz Fánit Atintiről. (Minden külön értesítés helyett.)

Lengyel Zoltán vállalta Rákosi Mátyás védelmét. Budapestről jelentik: Rákosi Mátyás felkérte Lengyel Zoltán nemzetgyűlési képviselőt az ismert kriminalistát, vállalja el védelmét az őszeseküvés perben. Lengyel a megbízást el fogadta és ma délelőtt már hosszas tanácskozást folytatott védencével.

Szovjethadihajók a nápolyi kikötőben. Milanóból jelentik: Az olasz hadihajók orosz vizeken való látogatását most vizionozta az orosz hadiflotta. A nápolyi kikötőbe a napokban több orosz hadihajó futott be. A hatóságok és a lakosság szívélyes fogadtatásban részesítették a tengerészeket. A vendégeket — a jelentés szerint — nem bolsevistáknak, hanem oroszoknak tekintik.

Közvetlen vasuti jegyek Románia és Svájc között. Bukarestből jelentik: Románia és Svájc között megállapodás jött létre, mely szerint közvetlen vasuti jegyeket adnak ki a két állam vasutaira.

Nagy autószerencsétlenség a regátban. Otepeniből jelentik, hogy ott egy autó négy méteres mélységű árokba zuhant bele. Az utasok valamennyien megsebesültek. A súlyosabb sebesültek között van Dragomirescuné ismert fővárosi urhölgy is.

Baccalaureatust követelnek külföldön a romániai diákoktól. Bukarestből jelentik: A közoktatásiügyi miniszter a külügyminisztérium útján értesítette az összes külföldi követéseket, hogy lépjenek érintkezésbe a külföldi egyetemekkel és hívják fel figyelmüket arra, hogy ne vegyenek fel olyan Romániában végzett diákokat, akiknek nincsen meg a baccalaureatusi vizsgájuk.

Véget ért a Haggibbor klubközi tenisz verseny. Tegnap délután hatórakor befejeződött a Haggibbor nagyszerű szezonzáró teniszversenye. Amint az a nagyszámú nevezésekből és a benevezett versenyzők klasszisából előre megállapítható volt, a verseny az első szettől az utolsóig érdekes, nívós, izgalmas és a teniszsport minden szépségét visszaadó mozzanatokban bővelkedő volt. A Haggibbor agilis rendezőgárdája, Radó Ernő, Fenichel Ernő és Baumzweig Marcell versenybírói tagokkal, valamint Devecseri László versenybizottsági titkárral az élén, páratlanul nagyszerű munkát fejtett ki a verseny megrendezése és zavartalan lebonyolítása érdekében. A verseny a következő eredményekkel zárult: **Férfi egyes handicap:** 1. cap. Metianu (Universitatea) 2. Straub J. (KAC), 3. Czeglédi és Renner (KAC). A kitűnő Baumzweig-fivérek a sorsolás szeszélye ütötte el az őket joggal megillető kedvező helyezéstől. **Női egyes:** 1. Rosinné (U.), a döntőben 6:2—6:2 arányban győz a 2. Matusovszky—Katz ellen. 3. Kovács—Katz, Gottliebné indisponáltnan ját-

Szívenlőtte magát egy galaci leány, mert az érettségén megbukott

Életben maradásához kevés a remény. Szigorú vizsgálat indult meg

(Cluj-Kolozsvár, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A vizsgáztató bizottságok fantasztikus, embertelen szigorúsága — ugylátszik — nemcsak a kisebbségi ifjúságot igyekszik megnyomorítani, hanem époly kimélettel brutálissal dolgoznak a régi királyságban is. Anghelcsu miniszter hű követői nem kegyelmeznek a román nemzetiségű diákoknak sem. Nagyvárán például a bizottság úgy meggyötörte a szigetvári gimnázium egyik növendékét, hogy

ideggyökereket kapott és 24 órán át eszméletlenül feküdt a városi kórházban.

De sokkal megdöbbentőbb eset történt vasárnap Galacban. Egy 19 éves tulceai leány öngyilkosságot követett el, amiért az érettségi vizsgán elbukott. Az öngyilkosságról a következőket jelentik: **Dimefte Cornelia** 19 éves leány Tulceából Galacba utazott, hogy letegye az érettségi vizsgálatot, melyet a Vasile Alexandre iskolában tartottak meg.

Ötórakor hirdették ki az érettségi vizsga eredményét. Dimefte Cornelia egy pillanatig sem gondolt arra, hogy elbukik, mert feleletei és irás-

szott. **Férfi páros:** 1. Dunky—Czeglédi (KAC) pár, W. O. győz a Straub testvérek ellen. 3. Baumzweig Bum—Marcell. **Vegyés páros:** 1. Matusovszky—dr. Szabó (KAC) W. O. győz Lámné—Straub J. (KAC) ellen 3. Rosinné (U)—Baumzweig B. (Haggibbor). **Női páros:** 1. Lámné—Matusovszky (KAC) a döntőben 6:4, 6:3 arányban győz Rosinné—Gottliebné (H) pár ellen. 3. Georgescuné—cap. Metianuné. **Férfi egyes ifjúsági:** 1. Straub E. (KAC) a döntőben 6:4 6:2 arányban győz Mezei (TC) ellen. 3. Devecseri László (Haggibbor). **Női egyes ifjúsági:** 1. Andrásovszky (KAC) a döntőben 6:0, 2:6, 6:1 arányban nehezen győz a balszerencsével küzdő Devecseri Anci (HL) ellen. 3. Hirsch Klári (Haggibbor). **Gyermekverseny:** tízennégy éven alul. 1. Szász (KAC) 6:4, 2:6, 6:3 arányban nehezen nyer a magát vitézül tartó Gidályi Tibi (H) ellen. 3. Diamandt H. Az értékes tiszteletdíjakat Radó Ernő és dr. Kepes Imre vezetőségi tagok osztották ki lelkes beszéd kíséretében.

Franciaellenes tüntetés Damaszkuszban. Damaszkuszban jelentik: Mohamed születése napján, amelyet tegnap ünnepeltek meg, a benschülöttek nagy tüntetést rendeztek a franciák ellen. Az ellenük kiküldött katonaságot szétverték és a francia lobogót sárba tiporták. A franciák sortűzet vezényeltek, amelynek számos sebesültje és halottja volt.

A Fekete-tengeren elsüllyedt egy bolgár hajó. Bukarestből jelentik: A Fekete-tengeren a Geteburg nevű bulgár gőzös zátonyra futott olyan szerencsétlenül, hogy a hajó derekba tört. Szerencsére rövidesen megérkeztek a segélyhajók és így az utasokat megmentették. A hajó elsüllyedt.

A „Temps“ haditudósítója elesett a marokkói harctéren. Párisból jelentik: Reginald Cann, a „Temps“ haditudósítója, amikor az első harcvezető felé igyekezett, egy rifkabil golyótól találva, holtan rogyott össze. Reginald Cann állandó munkatársa volt a „Temps“-nek és az „L'Illustration“ hasábjain is megjelentek munkái. A tudósító kijárta, hogy ezredesi egyenruhában lehessen a fronton, ami megkönnyítette haditudósítói munkáját.

Az 1347-es számú sorsjegy nyerte meg a kolozsvári kis uradalmat. A kolozsvári Közhasznú Takarékpénztár hivatalos felülvizsgálata mellett ma tartotta meg az állomás melletti kisbirtok kisorsolását. Már a kora délutáni órákban nagyszámú közönség gyűlt össze a város háza udvarán, ahol a sorsolás történt. A hivatalos formák elvégzése után megkezdődött a számok kihúzása. Az egytől százig kihuzott számok 100 lejt, a 101-től 135-ig kihuzott számok 200 lejt, a 136-tól 185-ig kihuzott számok pedig 300 lejt nyertek. A hangulat ezután már kezdett izgatott lenni, mert a 186-tól 195-ig kihuzott számok már 500 lejt nyertek, ezek a számok a 7715, 6560, 5501, 3169, 4103, 11.644, 10.425, 9724, 13.718, 366.

beliei is jók voltak. Meglepődött tehát, amikor a táblán látta nevét az elbukottak között.

Az iskolából a városba ment, ahol egy revolvert vásárolt magának és ezzel a városi park felé tartott, ahol magányosan sétált jó ideig, mintha még habozna, mert a sétatér meglehetősen fordalmas volt. Cornelia egyszer csak leült egy pagra, előrántotta revolverét és szívére kétszer egymásután elsütötte. Azonnal hanyatvágódott és pillanatok alatt elöntötte a vér.

A golyó a szíve mellett furódott a testébe.

Bevitték a legközelebb álló katonai kórházba, ahol ápolás alá vették. A megindult vizsgálat során több diáklányt hallgattak ki, akik valamennyien azt állították, hogy Cornelia még a vizsga napján kijelentette, hogy abban az esetben, ha elbukik, öngyilkosságot követ el. Estére magához tért valahogyan a szerencsétlen diáklány. Kijelentette, hogy nem tudta elviselni a szégyent szülei előtt, hogy másodszor is elbukott az érettségén. Az orvosok kijelentése szerint esetleg meg lehet menteni az életnek.

A 196-tól 198-ig kihuzott számok 1000 lejt nyertek, a nyerőszámok 3510, 2341, 7851. A 199-iknek kihuzott sorsjegy a 3274 számú 10.000 lejt nyert. A 201-iknek kihuzott 1347. számú sorsjegy nyerte az uradalmat. A nyerő sorsjegy tulajdonosa özvegy Hübser Károlyné, kolozsvári Monostori-ut 16. szám alatti lakos, aki jelen is volt a sorsoláson. Hübser Károlyné, aki egy hajózási hivatalnok özvegye, boldogan meséli, hogy egész életében a balsors üldözte és most alig tudja elhinni, hogy megnyerte a birtokot.

Közvetlen táviró és telefonösszeköttetés Szófiával. Bukarestből jelentik: A postavezérgazgatóságnál megtették a szükséges előkészületeket egy Bukarest—Szófia táviró- és közvetlen telefonvonal felállítására érdekében. Mindkét vonalat már a közeljövőben átadják a forgalomnak.

* Purgó csak eredeti dobozban valódi. 2

Dr. COSMUTZA sanatóriuma
Cluj-Kolozsvár, Pellegvár.
Klimatikus gyógyhely egészségügyi b- tegek számára. Diétás sanatórium autortobetegek vesebaj- so r, kö-zvényese r részére. **Vizgyógyintezet, elektromos kezelés.** Naponta hétszer étkezés. Állandó orvosi felügyelet. Napi ellátás 350 lej. Orthodox konyha.

Nagy

harisnyavásár

melyen leszállított árakkal.

Kötött harisnya minden színben	25 lej
Flohr-harisnya minden színben	53 lej
Muszlín harisnya divat- színben	69 lej
Cérna-muszlín minden színben	98 lej
Selyemfátyol harisnyák minden színben	125 lej

BLATT

FOTRER 18

Divatcikkekben és kötöttárukban óriási választék! A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

48 óra alatt tisztít, 10-35 telefonra házhoz küld, Czink kelme festő.

877!

KÖZGAZDASÁG

Kinevezték a kolozsvári iparkamára kormánybiztosát A VIII-ik csoportnak október 23-án lesznek az új választások

Bucuresti-Bukarest, október 5. A kereskedelmi és iparkamarák reorganizálásáról szóló törvény, mint ismeretes, jogot ad a miniszternek ahhoz, hogy a kamarák működésének ellenőrzésére kormánybiztosat nevezhessen ki. A kereskedelmi miniszter a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához kormánybiztosnak Leon Gheorghe egyetemi tanárt, a Banca Romaneasca kolozsvári fiokjának volt igazgatóját nevezte ki.

Itt említjük meg, hogy a kamara VIII-ik csoportjánál, ahol tudvaleg a kormány a választásokat megsemmisítette és új választásokat rendelt el, a kamara vezetősége a választások kitűzését október 23-ára kérte a minisztériumtól, határozatképtelenség esetén pedig a választás második határnapját október 27-ére kérte megállapítani. Amennyiben a miniszter a kamara előterjesztését elfogadja, úgy az új jelöléseket 15 ig kell beadni a törvényszék elnökéhez. A VIII-ik csoport, amelyhez a malom- és élelmiszeripar tartozik, három tagot választ az igazgatótanácsba, míg a negyedik tag Pop Anton személyében ki van nevezve.

Csak márciusra várható az új behozatali vámnomenklatura életbeléptetése

Uj, modern vámtörvényt sürgetnek a gazdasági körök

(Cluj-Kolozsvár, október 5. Az Új Kelet tudósítójától.) Bukaresti jelentések alapján közöltük, hogy a közeli napokban teljes vámbizottsági ülést fognak összehívni, amelyen fontos vámkérdéseket fognak megtárgyalni. Mint értesülünk, ezen az ülésen csak a kivitellel kapcsolatos kérdéseket fognak megtárgyalni, mert a behozatali kérdések mindaddig nem kerülnek tárgyalás alá, míg a munka alatt lévő új vámcsoportosítás nem fog teljesen elkészülni.

A behozatali vámcsoportosítás munkálatai egyébként még folyamatban vannak. Ennek a kérdésnek a megoldását ugyanis kisebb albizottságok végzik, amelyek állandó permanenciában vannak és hetenkint kétszer ülést tartanak. Így holnap a kilencedik albizottság tart ülést, amely az arany- és ezüstárak vámcsoportosítását fogja tárgyalni.

Az albizottságok egy része előkészítési munkálatait már befejezte, míg az előkészítés teljes befejezése előreláthatólag október elejére várható. A bizottságok által elkészített javaslatok ezután fővámbizottsági ülés elé kerülnek (valószínűleg november elején), ahol megkezdik majd a behozatali cikkeknek az új csoportosítás alapján való értékelését. Ha figyelembe vesszük, hogy ez a munka legalább két három hónapot fog igénybe venni, a teljes reorganizálás befejezését, vagyis az új vámnomenklatura életbeléptetése február végénél, vagy március elejénél előbb aligha várható.

Ezzel egyidejűleg gazdasági körökben egyre sürgetőbben hangzik az a követelés, hogy meg kell kezdeni egy új vámtörvényjavaslat elkészítését, mert a jelenlegi vámtörvény, amelyet a régi Románia még 1905-ben léptetett életbe, elavult és semmiképpen sem felel meg a megnagyobbodott Románia gazdasági igényeinek. Az új vámtörvénynek teljesen modernnek kell lennie és hozzá kell simulnia a nyugati államok vámtörvényeihez, ami már csak azért is elsőrendűen bir fontossággal és sürgősséggel, mert a szomszédállamok közül már eddig is többen, így Csehszlovákia és Magyarország is új és teljesen modern vámtörvényt léptetett életbe, az érvényben volt régi és a mai gazdasági viszonyoknak nem egészen megfelelő vámtörvény helyett. Mint értesülünk, az érdekelt gazdasági körök rövidesen akciót indítanak ebben a kérdésben.

országon, Lengyelországon, Csehszlovákián és Jugoszlávián keresztül fogják lebonyolítani. Ezekkel az államokkal transito-szállítási egyezmény is jött létre, mely január elsején lép életbe és amely szerint utánvételt is lehet majd árut feladni.

† Angliában nem szállítják le a bankamatlábát. Londonból jelentik: Az angol pénzügyi piac az elmúlt héten kedvező volt a helyzet és így nem hatott meglepetésszerűen az a hír, hogy a hivatalos bankamatlábát négy és fél perccentről 4 re fogják leszállítani. Most azonban arról értesülünk, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert a közeljövőben még nem igen fog sor kerülni a bankamatláb leszállítására.

† Elutazott a Román delegáció Washingtonba. Bukarestből jelentik: A román delegáció ma elutazott Washingtonba. Egyelőre Párisba mentek, ahol találkozni fognak Titulescuval. Ma délelőtt Bratianu Vintila megadta az utolsó instrukciókat a munkálatokra vonatkozóan.

† Románia több állammal szállítási egyezményt kötött. Bukarestből jelentik: A Duna gőzhajózási társaság 300 vagon petróleum leszállítását vállalta Franciaországra. Románia egyébként szerződést kötött Franciaországgal, Belgiummal és Luxemburggal is nagyobb mennyiségű petróleumtermék leszállítására. A szállítást Magyarországon, Ausztrián, Németországon, Svájcban, Olasz-

Teljes üzletfelosztás miatt
hatóságilag engedélyezett

végeladás

Heller, Weisz & Molnár
divatáruházában, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 6.

Óriási tömeg kabát, kosztüm, ruha, férfiszötte, selymek, vásznak, harisnyák gyári áron való végeladása

† Megkötötték a Csehszlovákiából Magyarországra való tűzifaimportot. Budapestről jelentik: Ugy hírlik, hogy a magyar kormány Romániával szemben retorzióképpen fel fogja emelni a tűzifa behozatal vámját. Ennek az intézkedésnek, mint ismeretes az az oka, hogy a román kormány jelentékenyen felemelte a szénvámokat és ezáltal a magyar széntermelőket, akik pedig meg lehetős felesleggel rendelkeznek, kizárta a román piacról. Magyarország ezért a román tűzifát ki akarja zárni az országból és szükségleteit Csehszlovákiából és Jugoszláviából fogja fedezni. Mint értesülünk, már eddig is nagyobb tűzifarendelést eszközölt Magyarország Szlovenszkóban.

† Cáfolják az újabb vasutitarifa-emelésről elterjedt híreket. Bukarestből jelentik: A közlekedésügyi minisztérium azokkal az elterjedt hírekkel szemben, amelyek arról számoltak be, hogy január elsején újabb vasuti tarifaemelés léptetnek életbe, ma nyilatkozatot adott ki, melyben az elterjedt híreket a leghatározottabban megcáfolja. A nyilatkozat szerint újabb vasuti tarifaemelésre már csak azért sem kerülhet sor, mert a folyamatban lévő reorganizálás célja éppen az, hogy a szállítási díjtételeket lehetőleg csökkentésék.

TÖZSDE

Október 5 én

A lej: Zürichben 245 00, Párisban 10-25, Budapestben —, Bécsben —

Kolozsvár. Az elmúlt heti szilárdság után a tegnapi nappal váratlan lanyhulás állott be a külföldi devizákban. Bár a lej a zürichi jegyzése változatlan, a külföldi fizeteszközök az elmúlt hetinél lényegesen alacsonyabb áron kerültek nagy mennyiségben a piacra.

Bécs 29 00—29 20, Prága 6-10—6-14, Budapest 333—342, Páris 9 70—9 80, Zürich 40 10—40-10, Newyork 205-00—206-00, London 1005—1006, Milánó 8-35—8-40.

Zürich. Zárlat: Berlin 123-40, Amsterdam 208-40, Newyork 518-37, London 2510-50, Páris 2390-00, Milánó 2080-00, Prága 1535-00, Budapest 72-60, Belgrád 918-50, Bukarest 245-00—245-00, Varsó 87-00, Bécs 73-15.

Bukarest. Devizák: Páris 9-75, Berlin —, London 1015, Newyork 207-00, Milánó 8-45, Zürich 40 00, Bécs 29-50, Prága 6-18, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 805, német márka 49-00, leva 1-47, török lira 115, font sterling 1010, francia frank 9-90, svájci frank 40-00, olasz lira 8-50, drachma 3-10, dinár 360, dollár 207-00, lengyel forint 34-00, osztrák shilling 29-00, magyar korona 28 00, cseh korona 6-05, belga frank —, holland forint —.

Zsák
Ponyva

Mindennemű célokra
legelőnyösebben beszerezhető

Albala Izsó
Timisoara

Piata Traian No 10

Timișiana

Banca de credit și economii S. A.

Secția Deviselor — Timișoara.

PALAIS DE DANSE

(Palace kávéház)
ragyogóan fényes helyiségében

Szenzáció: októberi műsor:

Duo Rosita. Fredi Rolland
LIGETI bárhumorista. Farkas duo
Ford duo. Hay Vilma. Dreschler
Böske.

Belépődíj nincs!
Tányérozás nincs!

Original Jazz! Meleg és hideg ételek!

Sirocco 1928

A Ha

Universitatea
ország—

(Cluj-Kolozs
tudósítójától.)

a Haggibbor a
mérkőzést, ame
nélkül szerepel
péntek esti ül
Haggibbor—K
kiállításokból
lepetésre Pollá
eltöltötte a ját
is helyeseljük,
kemény és pé
futballpályáko
nak végét vet
midőn csodáik
lött, hogy ug
mult hetekben
ugyanazt a sz
durva és spor
hasonló vétség
elé. A kéts
fegyelmi bizo
kezik, amely
jelenlegi eset
Kérdést intéz
gibbor—KMTI
István bíráló
tette, hogy P
totta ki, ame
mazott meg,
A „durván”
ismerve a sz
fordította le
Pollák letiltá
bor vezetésé
fogja, hogy
ban részesít
legyen kény
zéseket.

Haggibb

bor a köv
Rosenfeld—
Klein—Fahu
Rosenfeld II
Wesell Káro
mig Fleischer
eredményese
ki szokott f
lenféléit és b
noki mérkőz
dezesor vol
gyogó játéka
nyinek ezut
sekkel. M
nyilik a Ha
de a Pauer
Reményi ka
ben Moskov
lóban akad
második fél
is. Salvan

GY

Körs

12
nagy

Nagy
mű
szór

SPORT

A Haggibbor vezet a bajnokságban

Universitatea—KMTE 3:0 (1:0). Spanyolország—Magyarország 1:0 (0:0)

(Cluj-Kolozsvár, október 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap délután a városi pályán a Haggibbor a RMS-vel bonyolított le bajnoki mérkőzést, amelyen azonban Pollák és Fleischer nélkül szerepelt. A fegyelmi bizottság ugyanis péntek esti ülésén az elmúlt heti emlékeztetés Haggibbor—KMTE bajnoki mérkőzésen történt kiállításokból kifolyólag általános és kinos meglepetésre Pollákot két, Fleischert pedig 4 hétre eltiltotta a játéktól. Tagadhatatlan tény és mi is helyeseljük, hogy a fegyelmi bizottságnak kemény és példásan szigorú ítéletekkel kell a futballpályákon egyre elharapódzó durvaságoknak végét vetni, de nem akarunk rekriminálni, midőn csodálkozásunknak adunk kifejezést afelől, hogy ugyanez a fegyelmi bizottság az elmúlt hetekben nem alkalmazta a rendteremtésnek ugyanezt a szigorú mértékét néhány közismerten durva és sportszerűtlen játékosokkal szemben, akik hasonló vétségéből kifolyólag kerültek a bizottság elé. A kétségtelenül objektivitásra törekvő fegyelmi bizottság a bírói jelentés alapján ítélik, amely sem az említett mulkori, sem a jelenlegi esetben nem fedte a tényállásokat. Kérdést intéztünk ebben az irányban a Haggibbor—KMTE mérkőzést vezető Winkle István bíróhoz, aki munkatársunknak kijelentette, hogy Pollákot tulerélyes játékkért állította ki, amelyet bírói jelentésében úgy fogalmazott meg, hogy *durván ellenfelére támadt*. A „durván” szót Winkle — valószínűleg nem ismerve a szó helyes értelmét — „brutál”-al fordította le románra és így következett be Pollák letiltása. Értésülésünk szerint a Haggibbor vezetősége a Comitetul Regionaltól kérni fogja, hogy két letiltott játékosát amnesztiában részesítse, nehogy erősen meghandicapelve legyen kénytelen folytatni a bajnoki mérkőzéseket.

Haggibbor—RMS 2:0 (1:0). A Haggibbor a következő összeállításban szerepelt: Rosenfeld—Wesél, Diamantstein—Virág, Braun, Klein—Fahn, Reményi, Farkas, Moskovitz, Rosenfeld II. A letiltott Pollákot a redi vivas Wesél Károly helyettesítette hiváló sikerrel, míg Fleischer helyén Moskovitz Béla szerepelt eredményesen. A Haggibbor, bár nem játszotta ki szokott formáját, technikailag felülmultra ellenfelét és biztosan nyerte meg negyedik bajnoki mérkőzését. A csapat legjobb része a fedezetsor volt, amelynek mindhárom tagja ragyogó játékot produkált. Fahnak és Reményinek ezúttal nem volt szerencsésük a lövésekkel. Már a mérkőzés 7. percében alkalma nyílik a Haggibbornak a vezetés megszerzésére, de a Pauer handse miatt megítelt tizenegyest Reményi kapu mellé passzírozza. A 20. percen Moskovitz kapásból lött erős labdája a hálóban akad meg és ugyanerre a sorsra jut a második félidő 33. percében Braun tizenegyese is. Salvan Virgil bíró fővárosi nivóra emlékez-

tető, példaképpül szolgálható elfogulatlansággal és abszolút korrektil vezette le a mérkőzést.

Husos—KKASE 1:1 (0:0). A mérkőzés erkölcsi győztesei kétségtelenül a lelkesen és ambiciózusan játszó husiparosok voltak. Kaucsár tizenegyese révén a mérkőzés végéig kezükben tartják annak sorsát és az elkezeredetten játszó kereskedők csak a félidő végén tudnak Krieshoffer tizenegyese révén egyenliteni. Jakobi Ernő hibátlanul vezette le az izgalmas mérkőzést.

Universitatea—KMTE 3:0 (1:0). Az egyetemi csapat bemutatkozása megérdemelt sikerrel járt. A gólokat Hatiegan dr. (2) és Bonciocat lötték.

CFR—Academia 4:3 (2:2). A vasutasok nehezen győztek a főiskolások ellen.

A tegnapi mérkőzések alapján a bajnokság állása a következő:

	játszott	győzött	vesztett	eldöntetl.	adott gólt	kapott gólt	pontszám
1. Haggibbor	4	3	—	1	10	1	7
2. KKASE	4	3	—	1	10	3	7
3. Victoria	3	2	—	1	4	0	5
4. Husos	4	2	1	1	8	9	5
5. CFR	4	2	2	—	6	9	4
6. Universitatea	1	1	—	—	3	0	2
7. KAC	3	—	2	1	4	6	1
8. RMS	4	—	3	1	4	11	1
9. Academia	1	—	1	—	3	4	—
10. KMTE	4	—	4	—	2	12	—

Haggibbor II—RMS II 2:2 (2:0). Feuermann és Edelstein rugták a tartalékolt Haggibbor góljait.

Vidéki eredmények.

Bukarest. Juventus—Romcomit 2:0 (2:0).

Arad. ATE—Gloria CFR 0:0, AMTE—AAC 0:0.

Szatmár. Nagyvárad vál.—Szatmár vál. 1:0 (0:0) Rónay góljaival győz a nagyvárad csapat.

Brassó. A Coltea országos atlétikai versenyén Stefan 185.5 cm. nemzetközi viszonylatban is elsőrangú ugrásával *uj román rekordot állított fel*. Ugyanez a románia hólgyatlétikai bajnokságai is lebonyolításra kerültek győnge eredményekkel.

Külföldi eredmények:

Spanyolország—Magyarország 1:0 (0:0).

A kontinentális turán lévő spanyoloknak a bécsi eredményes sikereik után a magyarok fölött is sikerült győzelmet aratniok. A budapesti jelentés szerint a magyar csapat egyenlő ellenfele volt a spanyoloknak és csak balzerencsés következtében szenvedett vereséget. A mérkőzés egyetlen gólya a második félidő 7. percében esett: Vogl II. fault-jáért a bíró szabadrugást ítél, Péne csavartlövését a meglepett Zsák a kapuba ejti. A magyarok elkezeredetten támadnak, de a spanyol kaput őrzőjének páratlan tudása és hagyományos szerencsése megmenti az egyenlítéstől.

Prága. Sparta—Slavia 4:2 (2:1). A cseh kupa döntőjében találkozott össze e kiváló klaszist képviselő két csapat. A mérkőzést Schaffer kitünő diszpozíciója döntötte el a Sparta javára.

Bécs. Rapid—Wienna 3:2 (1:1). Admira—Florisdorfer AC 1:0. Simmering—WAC 4:2. Amateure—WSC 6:2. Slovan—Rudolfshügel 3:3.

Írdessen az Uj Keletben!

GYAPJUIPAR R. T. TIMIȘOARA

Gyapjamosóda, gyapjufésülde, kamgarn, vigogne-szövöde, takácsmühelyek. mügyapjuyár, apretura, festöde.

Körülbelül 2000 munkást foglalkoztat. Saját konfekció és juhtenyőszítés

IZRAEL JÓZSEF

nagy szörmeáruháza — Cluj, Calea Victoriei No 2.

Nagy választék mindenféle szörmeáruban!

Bundák 9500 leitől
Sport-bundák 3500 eitől
Gyermek-bundák 1150 leitől

Nagy választék mindenféle szörmeáruban

ÉRTESITEM a nagyérdemü vásárló közönséget, hogy

párisi és lyoni

bevásárló utamról visszaérkeztem és az idei

őszi és téli divatujdonságokat beszereztem.

Selymek

estélyi és délutáni ruhákra.

Sima és bordürös Brochée-k, Lamée-k, csipkék, Velourchifonok

Kosztüm és kabátokra angol mintázott és sima anyagok.

Ruhákra

Himalaj, Kasha, posztók a legkülönlegesebb pasztell színekben.

Férfiszövetek

óriási választékban.

Külön osztály

szőnyegek, függönyök, garnitúrák és butorkelmékben.

Eredeti lenvászna, chiffonok, asztali-garnitúrákban.

Szabó Jenő

CLUJ

Telefon 4-79.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Flor Breviman és Hevesi Piroska hangversenye. Péntek este világvárosi viszonylatban is jelentős kultúresemény színhelye volt a kolozsvári román opera. Flor Breviman csellóművész és Hevesi Piroska zongoraművész tartották hangversenyüket. Ugy program, mint produkció tekintetében rendkívül nívós volt az, amit adtak. Flor Breviman csellójátéka mélyen járó, érzelmiekben rendkívül fejlett művészemberre vall, aki technikai tudását csak eszközül használja arra, hogy a zenei alkotások benső lényegét maradék nélkül kihozza. Hevesi Piroska nemcsak érzelmi kongenialitásban, hanem stílusban is tökéletesen simul a csellóművészhez, akinek sikeréhez nagyban hozzájárult. Flor Breviman művészetének lágy tónusa, meleg színeiben tobzódó eredetisége főleg Godard adagiójában érvényesült, míg ereje Händel szonátájában jutott érvényre. Nem kisebb sikerrel játszotta Richard Strauss szonátáját is. Hevesi Piroska kiértett, meglepően gazdag művészetét Beethoven „Les Adieu” című szonátájából ezuttal még a szokottnál is teljesebben és lenyűgözőbben hallottuk kicsendülni. Rachmaninoff preludéjával pedig olyan nagy hatást ért el, mint még talán soha. Művésze szinte naponta bővül új és új színekkel, új és új erővel. A két kiváló művészt a szufolálásig megtelt opera nézőtere meleg ünneplésben részesítette. (s.)

Adler Nándor hangversenye. Adler Nándor, ez a kiváló tehetségtel, fiatal hegedűművész, akinek kvalitásait már számos kritikában méltattuk, külföldi útja előtt, e hó 8-án, csütörtökön este fél 9 órakor fog újra hangversenyezni az unitárius kollégium disztermében a kolozsvári közönség előtt. Műsorán ezuttal Beethoven, Bach, Kreisler művein kívül, a híres zsidó zeneszerzőnek: Goldmarknak hegedűversenye is szerepel. Ez az óriás technikát igénylő darab sok gyönyörű héber melódiával van telve, melyek a fiatal művész interpretációjában minden bizonnyal érvényre fognak jutni. A kíséretet K. Molnár Irma fogja ellátni. Jegyek előre válthatók Adler üzetében, Szentegyház-utca 5 és a Rózsa-drogériában, főtér.

A színházi iroda közleményei

Magnetic. Teljesen felkészülten várja a drámai személyné a Magnetic kedd esti bemutatóját. Az utolsó főpróbák folynak a színpadon s ezek hangulatából ítélve, úgy a darabnak, mint a szereplőknek emlékezetes sikerük lesz. A Magnetic különös szerelmi történetet foglal magában, mely egy óriási hajlékatsztrófa közben játszódik le. A Magneticnek Budapesten tavaly óriási sikere volt és a világ összes nagyvárosainak színpada készül a bemutatására. Pásztor Árpád, kinek Vengerkák című darabja még emlékeztetében van a közönségnek ezzel az újabb darabjával is szenzációt keltett mindenütt, ahol a Magneticet bemutatták. A Magnetic várható nagy sikerére való tekintettel, e héten még kétszer szerepel a műsoron, szerdán, B térletben és pénteken A térletben mutatja be a színház a premier szereposztásában. K. Tóth Erzsébet (Helén), Marsi (Frances), Laczkó (Kühne asszony), Kemény László (góf Krylov Mihali), Cselle (Mr. Norton) Mihályfy, Leóvey, Réthely játszó a vezető szerepeket. Virág a negyedik felvonásban énekel egy hangulatos olasz dalt.

Király Ernő vendéjátékai. Három napra megszakítja vendéjátékát Király Ernő, mert Szászregenen szerepel néhány estén és szombaton folytatja kolozsvári fellépését. Szombaton este a régen nem játszott bubájos muzsikája cseréttben, az Aranyvirágban lép fel Király, kinek ez alkalommal partnere Lengyel Irén lesz, aki a címszerepet játssza. A többi vezetőszerepeket Erényi Böske, Ihász, Leóvey, Izsó játsszák. Vasárnap délután Király Ernő fellépésével az Ezüstszírály kerül színre, a harmadik felvonásban Király híres mulatójelenetével, melylyel Bécsben és Amerikában is óriási sikere volt. Az Ezüstszírály fő női szerepét Karácsi-nyi játssza. Vasárnap este Király eljátssza János vitéz címszerepét és partnere Neményi lesz, aki Iluskát játssza. Király Ernő bucsuja hétfőn lesz, amikor az Iglói diákok Holcsey Pistájában bucsuzik, mert hosszabb időre Amerikába köti szerződése. Király ez utolsó fellépése egyszerűsége miatt a magyar színpadoktól, mert innen külföldre utazik. Az összes Király-estékre már lehet váltani jegyeket elővételi nélkül.

Dolly. A szezon legnagyobb sikere kétségtelenül a Dolly volt. Csütörtökön este is színrekerül Neményivel a címszerepben.

Magyar Színház heti műsora

Kedd: Magnetic (Ujdonság, el'ször. Prer. is. b. r. l. Sorozat 51)

Szerda: Magnetic (B. b. r. l. Sorozat 52)

Csütörtök: Dolly (Béle'sz. műt. b. r. l. Sorozat 53)

Mozgók műsora.

Select-mozgó. Kedd, szerda, csütörtök, október 6, 7 és 8. Fascination. Erkölcsi történet egy spanyol leány életéből. 7 felv. Főszerepben Mae Murray.

Urania-mozgó. Kedd, okt. 6. Bohém élet. Drámai opera, egy végzetes szerelem meséje, filmre alkalmazva Henry Murger híres librettje után. Főszerepben Maria Jaconini.

Apollo-mozgó. Kedd, szerda, október 6 és 7. St. Publics koldu-nője. Szenzációs kalando dráma, 2 részben, 13 felv. Filmre alkalmazva Xavier de Montepin regénye után. Főszerepben a „Rejtelmek házából” ismert művész: Charles Vanel és Andréa Lionel.

Csütörtök, október 8. „St. Publics koldu-nője”. I. k. rész. Az utolsó és legérdekesebb rész.

Raglanok

öltönyök,

gyerek-kosztümök

Neumann M.

férfi- és fiuruha-áruhaza
Cluj, Piața Unirii (Főtér) 14

Mit olvassunk?

- Bródy: Rembrandt 150
- Bettauer: Az elszabadult erkölcsök 180
- Böhme Margit: Ibsen D. története 130
- ” ” Bienenbach Mici élményei 130
- Dauthendey: A Biva tó nyolc orcaja 200
- France: Az istenek szomjaznak .. 120
- Knut Hamsun: Lyngre szerkesztő 176
- ” ” Az utolsó fejezet I-II 400
- Csehov: A fekete barát 132
- Courths Mahler: Az ausztráliai .. 110
- ” ” Kata házassága .. 60
- ” ” A kis libapásztorleány 50
- Mathers: Jön a rozson át I-II .. 260
- Pierre Loti: Izlandi halászok 70
- Dumas: Madame Dubarry bukása 130
- ” ” A korinthusi leány 180
- Thomas: Fiorenza 70
- Páncél: A gólkirály 40
- Román Rolland: Colas Brengnon 100
- Wells: Világok harca 120
- Papp: Beethoven 65
- ” ” Bach 45
- ” ” Haydin 45
- Benedek: Zola 18
- Kallós: Sappho (Női arcképek) .. 18
- Beke: Sophia Kovalevska (Női arcképek) 18
- Görög: Jehonala Kina császárnője (Női arcképek) 18
- Schultz: Bevezetés a művészetbe 140

Kaphatók az

Uj Kelet könyvostályában.

Kilakoltatásom miatt
összes perzsaszőnyegeimet, egész új zongorámat um. Wirth, Hoffmann, Gebr. Stigl. stb. Részletre is. leszállított áron árusítom. Részletre is.

STERNBERG

Oradea-Mare, Bul. R. Ford. 14.

Kedves Nyomda- és Kiadóvállalat R.-E. nyomda Cluj, Strada Berca L. Pop (volt Brassay-utca) 10 szám

APRÓHIRDETÉSEK

Magyarországi közlésnél egy sorú B-... vastagabb betűre 6 lej. Leg-... kisebb apróhirdetés 30 lej. Állatkerekeknek 30% kedvezmény. **Aranyhirdetők díja 1000 forint**

Kereskedelmi utazók
Berkovicsné **שרה ברוך** vendéglője,
Oradea-Mare,
Str. Nicolai Jorga (Zöldfa-utca) 19.
Ismert elsőrendű konyha! Mérsékelt árak.

29 éves, kellemes megjelenésű, érettségizett kereskedelmi alkalmazott, olyan család ismeretségét keresi, amely részére sürgősen megfelelő existenciát biztosít. Ajánlatokat „Házasság lehetőség” jelíggelre kiadóba 9987

Eladó vármege szék helyén egy jól felszerelt ecotgyár. Cim a kiadóban. 9951

Textil szakmából mielőbbi belépésre keresek segédek. Nyelvismeret román, magyar és esetleg német. Lehetőleg kirakatrendezést értsen. Fényképes ajánlatok, eddig működés és fizetési igények megjelölésével beküldendő. Szegő Géza posztó és textilkereskedő, Alba-Iulia 9985

Vésnök segédet
keres. Sole bélyegzőgyáros, Brasov, Weiss Mihály-utca 2.
Elekes hrl. iroda Brasov

Erstrangige deutsche Bürokräft mit vieljähriger Praxis, sucht Anstellung als Korrespondent. — Unternehmmt eventuell halbtägige, oder Standenarbeit. Adresse in der Administration unter „Vorzüglich“.

Tej házhoz szállítva is, továbbá teavaj és egyéb tejtermékek frissen kaphatók Elek tejüzemében, Sulutia (Fiz-utca) 8. 9941

Segédet vegyes üzletünk részére keresünk, komoly nőtlen egyének küldjenek részletes ajánlatot. Fratii Salamon, Ghiris de Aries (Aranyosgyéres) 9976

Eladó nagyobb mennyiségű, 60% cukorral filtrált, házilag készült málna szörp, Fruchter Lövi, Vi-seul de sus 9979

Használt fényképező állvány (fémköl) keresek. — Fiedl, Kontinentale, C. Regele Ferdinand 89.

Zongora, pianino új vagy használt kapható. Hangolást, javítást, szállítást eszközöl Triska, Str. Sarguna 14 9977

3 iskolába járó 6, 10, 12 éves kislány mellé keresünk jobb nőt. Részletes ajánlatokat szíveséggel: Schwartz Mendel ur, Targu-Mures, Arany János utca 21. továbbit, 9962

Mérlégekpes főkönyvelő román, német, francia, magyar nyelvtudással azonnali belépésre állást keres. A ajánlatokat „Főkönyvelő” jelíggelre Rudolf Mosse, Arad, kérek 9931

Antik háló, díszes berakással. jutányos áron eladó, Rosenbergrégisgter kereskedő, Unió-utca 26. 9975

Szabász állást keres, konfekcióhoz elsőrangú szakember. Ajánlatokat „Preciz” jelíggelre a kiadóba kér 9980

Nagyvállalatnál alkalmazásban levő tisztviselő, mérlégekpes könyvelő, több évi kereskedelmi gyakorlattal állást változtatni óhajt. Szíves megkereséseket kér „Október hó” jelíggelre a kiadóba

Désre okt. 1-én este tíz óra körül vonatban maradt kézi kofferben talisz, tefilin és kis szidur. Megtaláló honoráltatik. — Cim: Weisz részére Singer Emil üzletében, Dej 9982

Házvezetésbenjárta jobb házi leány, zsidó helyre ajánlkoz. Megkereséseket „Megbízható” jelíggelre a lap kiadóhivatalához kérek 9969

Uri zsidó család teljes elátására felvesz egy diákok, Monostori-ut 111. 9988

Árpadarát árpakását
(Gerstli)
a legolcsóbb napi árak mellett nagytani eladásra
szállít Wulaszky Hermann
hámczó malma, Nagyszaten.

Gajzágó Márton
Cluj, Str. Regina Maria No 24.
késes, működő, műszerész, nickelőző telep.
חלפים ונדר איממער
אים לאגער

Magyarországi közlés
Ramat
1. D...
szervezőbizottság
Kéziratok
székn vissza

1925 október 7

Egy c
Az Uj Kelet egy kiáltványt t...
bizonytalán mély...
Erdély egész zsidó...
Erdélyi Zsidó N...
szövegezi le a mag...
kedéssel szemben...
nyugtalanítja az...
A szövetség vez...
tett, hogy meg...
Erdély zsidóság...
gének megóvása...
kenységben add...
és becsületes el...
őhajtott eredmé...
érni s így Erd...
néznie azzal a...
területén is z...
amely cseleked...
ellentétben áll...
tal. Szükséges...
tárgyalásoknak...
Nemzeti Szövet...
a békés kibont...
Tudvalevő...
bukaresti közp...
során a megegy...
hogy az Uniu...
népkisebbségi g...
változtatásokat...
programjában...
az Uniuinea ezt...
elfogadni, az e...
belül másfél év...
Amikor néh...
lett, hogy Kol...
intézőbizottsági...
ció indult meg...
kében, a Szöve...
érezte magát...
a békés kibont...
lágszervezet lo...
lozsváron tar...
Friedemann és...
be az erre irá...
csakhamar er...
megegyezés al...
nyiban az U...
lenti, hogy te...
got ért objekt...
látozza és po...
Zsidó Nemzet...
Uniuinea meg...
tagjai, akik a...
ják, magukra b...
az Uniuinea b...
ják, de amenny...
volna hajland...
elállanak az U...
vételtől. E pl...
Erdélyi Zsidó...
bizottságában...
keretében k...
tárgyát, am...
Molnár Jakab...
rencia a két...
volt már, ho...
hatáskörét a...
a polgári jog...
lemmel is ki...
az idő előreh...
sen nem vol...
zobizottsági...
Fischer Tiva...
nyilatkozatna...
elvi álláspont...
képezheti a...
Tivadar el...
át is adta az...
goknak és v...
A dolgok